

„Извршена је анализа рукописа превода уџбеника Дигитални свет за четврти разред основне школе, на хрватском језику и писму, ауторке Горице Његовановић, издавача Бигз, Београд.

Констатује се да је горе наведени уџбеник *Digitalni svijet za četvrti razred osnovne škole*, превод уџбеника исте ауторке, издатог на српском језику и ћириличком писму, издавача Бигз, Београд, који је Министарство просвете Србије, Београд одобрило за издавање и употребу Решењем број: 605-02-00161/2023-07.

Уџбеник обухвата три тематске целине: Дигитално друштво, Безбедно коришћење дигиталних уређаја, Алгоритамски начин размишљања.

Анализиран је Стандард 4 – Језик уџбеника је одговарајући и функционалан

Показатељ 1 –Уџбеник поштује језичку и правописну норму језика на којем је написан – задовољен је у потпуности и оцењен оценом 4 (четири).

Издавачу се скреће пажња на следеће уочене грешке:

1. на стр. 2 податак о лектору на хрватском језику није тачан
2. на стр. 3 уместо „Ovi projektni zadatci” написати „Ti projektni zadatci” јер се облик овај користи кад се нешто почиње објашњавати први пут, а облик тај користи се кад се односи на нешто што је у тексту претходно споменуто
3. на стр. 6 уместо *Donošenje odluka* написати *Odlučivanje* – два пута на тој страници да би се избегао административни стил и поштовало начело језичне економије
4. на стр. 7 уместо *umjet ćeš* написати *znat ćeš* јер израз умјети не постоји у хрватском језику
5. на стр. 9 уместо *Koja je od ovih poveznica* написати *Koja je od tih poveznica*
6. на стр. 9 уместо *Objasni koje od ovih mrežnih stranica* написати *Objasni koje od tih mrežnih stranica*
7. на стр. 13 уместо *Ovi se alati* написати *Ti se alati*
8. на стр. 16 уместо *bitan* и *bitni* написати *važan* и *važni* јер се битан односи на суштину која је само једна
9. на стр. 23 уместо *ove knjige* написати *te knjige*
10. на стр. 23 уместо *za posjetiti* написати *koja se mogu posjetiti* јер је у хрватском језику неправилно користити се за + инфинитив изразом
11. на стр. 23 уместо *za upoznati* написати *za upoznavanje grada*

12. на стр. 24 избрисати запету испред *i mi ga ne možemo vidjeti* јер се на том месту не пише запета с обзиром на то да се ради о саставној реченици
13. на стр. 30 уместо *na ovo polje* написати *na to polje*
14. на стр. 33 уместо *Ova će se kartica* написати *Ta će se kartica*
15. на стр. 33 уместо *svakoga puta* написати *svaki put* – акузатив за живо, номинатив за неживо
16. на стр. 42 уместо *ovaj uvjet* написати *taj uvjet*
17. на стр. 42 у слици уместо *za naučiti* написати *učenja*
18. на стр. 45 уместо *nepoznate reči* написати *nepoznate riječi*
19. на стр. 46 код реченице *Koristeći se kreativnošću i novim idejama, rješavaju zadatke* написати запету због инверзије
20. на стр. 49 уместо *za ovaj dio zadatka* написати *za taj dio zadatka*
21. на стр. 50 уместо *U ovoj fazi* написати *U toj fazi*
22. на стр. 51 уместо *da koristite točne informacije* написати *da se koristite točnim informacijama* јер је глагол повратан
23. на стр. 51 избрисати запету испред *i da nisu vaše origilano djelo*
24. на стр. 51 уместо *dopuštoju* написати *dopuštaju*
25. на стр. 51 уместо *na ovaj način* написати *na taj način*
26. на стр. 52 уместо *ovog popisa* написати *tog popisa*
27. на стр. 52 након *Također* написати запету
28. на стр. 53 уместо *transparentani* написати *transparentni*
29. на стр. 53 уместо *ove vrste* написати *te vrste*
30. на стр. 58 уместо *ovakvi načini* написати *takvi načini*
31. на стр. 58 уместо *svrsishodni* написати *svrhoviti* јер је више у духу хрватског језика
32. на стр. 58 уместо *riječi DA i NE* написати *čestica DA i NE* јер у уџбенику на српском језику пише речци, а за тај се облик у хрватском језику користи честица или рјечица
33. на стр. 60 уместо *ovoj temi* написати *toj temi*
34. на стр. 60 уместо *u ovome načinu* написати *u tome načinu*
35. на стр. 63 уместо *ovim učenicima* написати *tim učenicima*
36. на стр. 64 *Digitalnoga svijeta* написати великим словом јер се школски предмети пишу великим словом
37. на стр. 64 уместо *Ovo se može primijeniti* написати *To se može primijeniti*
38. на стр. 66 уместо *Umijem* написати *Znam* на читавој страници
39. на стр. 67 уместо *umjet ćeš* написати *znat ćeš* два пута у тексту

40. на стр. 68 уместо Ovi su podatci написати Ti su podatci
41. на стр. 68 уместо zloupotrijebiti написати zloupotrijebiti
42. на стр. 70 уместо s ovom oznakom написати s tom oznakom два пута у тексту; s ovim oznakama у s tim oznakama
43. на стр. 71 уместо Ovom se oznakom написати Tom se oznakom
44. на стр. 72 уместо ovo znanje написати to znanje
45. на стр. 72 избрисати запету испред već i svakodnevnome јер је реч о градацијској реченици код које се не записује запета
46. на стр. 73 уместо Ovaj dokument написати Taj dokument
47. на стр. 74 уместо ovoga područja написати toga područja
48. на стр. 79 уместо ovim информацијама написати tim информацијама
49. на стр. 82 уместо riječi DA i NE написати čestica DA i NE
50. на стр. 82 уместо Ovakvi načini написати Takvi načini
51. на стр. 82 код Položaja slike уместо је takav написати takav је јер је помоћни глагол енклитика
52. на стр. 86 уместо ovaj komentar написати taj komentar два пута на страници
53. на стр. 86 уместо ovoj situaciji написати toj situaciji
54. на стр. 91 уместо umjet ćeš написати znat ćeš на читавој страници
55. на стр. 92 уместо ovome programu написати tome programu
56. на стр. 93 уместо ovome dijelu написати tome dijelu
57. на стр. 93 уместо ovih djevojčica написати tih djevojčica
58. на стр. 93 уместо Zdravo! tokom написати Bog! tijekom јер се тај поздрав користи активно у хрватском језику, а тијekom је предлог који се на том месту треба употребити уместо именице ток
59. на стр. 96 уместо Ova naredba написати Ta naredba
60. на стр. 96 уместо Ovo će omogućiti написати To će omogućiti
61. на стр. 96 уместо ovu orsiju написати tu orsiju
62. на стр. 98 уместо DONOSIMO ODLUKE написати ODLUČUJEMO
63. на стр. 99 уместо ovoga bloka написати toga bloka
64. на стр. 99 уместо Ovo је naredba написати To је naredba
65. на стр. 99 уместо izgovorit написати izgovoriti јер је на том мјесту неприкладно употребљен крњи инфинитив
66. на стр. 100 уместо ovaj lik написати taj lik
67. на стр. 100 уместо ovoga bloka написати toga bloka

68. на стр. 102 уместо *ovoga bloka* написати *toga bloka*
69. на стр. 103 уместо *ovaj program* написати *taj program*
70. на стр. 103 реч *Scratchu* треба написати у италику
71. на стр. 103 избрисати запету испред *te pokrećemo program*
72. на стр. 104 уместо *Ova naredba* написати *Ta naredba*
73. на стр. 105 уместо *tokom* у слици написати *tijekom*
74. на стр. 106 уместо *ovim blokovima* написати *tim blokovima*
75. на стр. 108 уместо *ovoga bloka* написати *toga bloka*
76. на стр. 110 уместо *DONOSIMO ODLUKE* написати *ODLUČUJEMO*
77. на стр. 110 уместо *donošenje odluka* написати *odlučivanje*
78. на стр. 110 уместо *Ispod njega ćemo dodati* написати *Ispod njega dodat ćemo* јер је помоћни глагол енклитика
79. на стр. 110 уместо *ovoga bloka* написати *toga bloka* два пута на страници
80. на стр. 111 написати запету испред *a* у првој реченици на страници јер је реченица супротна
81. на стр. 111 у обе слике пише да је одговор точан, али у десној према уџбенику на српском језику треба да пише *Tvoj odgovor nije točan!*
82. на стр. 114 уместо *puно* написати *много* јер пуно значи да је нешто довршено
83. на стр. 115 избрисати наводнике доле код одговора под а)
84. на стр. 115 уместо *Tvoj odgovor je netočan!* написати *Tvoj odgovor nije točan!* као у опису на следећој страници
85. на стр. 118 уместо *ovome primjeru* написати *tome primjeru*
86. на стр. 123 уместо *ovim kvizovima* написати *tim kvizovima*
87. на стр. 123 избрисати тачке доле код 128 и 129
88. на стр. 128 уместо ријећи *DA* и *NE* написати *čestica DA* и *NE*
89. на стр. 129 у последња два поља унети следеће измене: *Vizualni su elementi kviza dobri. Zvučni su efekti dobri.* јер су помоћни глаголи енклитике
90. на стр. 132 реч *Scratchu* треба да је у италику
91. на стр. 133 реч *Scratchu* треба да је у италику
92. на стр. 133 на доњој слици текст се преклапа, избрисати на ћирилици и написати *izgovori*
93. на стр. 136 уместо *Umijem* написати *Znam* два пута на страници
94. на стр. 137 уместо *s ovom oznakom* написати *s tom oznakom*

95. на стр. 138 текст о Копаонику није преведен у решењу, а преведен је на 22. стр. – преузети одатле
96. на стр. 138 уместо *ove knjige* написати *te knjige*
97. на стр. 139 уместо *za posjetiti* написати *koja se mogu posjetiti*
98. на стр. 139 уместо *za upoznati* написати *za upoznavanje grada*
99. на стр. 141 уместо *svakoga puta* написати *svaki put*
100. на стр. 145 уместо *ovu promjenu* написати *tu promjenu*

Показатељ 2 - Дужина и конструкција речи одговарају узрасту ученика – задовољен је у потпуности и оцењен оценом 4 (четири). Реченична конструкција је правилна и јасна, усаглашена са узрастом ученика, што доприноси да градиво буде разумљиво.

Показатељ 3 – Текст је језички и стилски уједначен – задовољен је у потпуности и оцењен оценом 4 (четири). Употребљен је научни стил, а у складу са градивом и стручна терминологија. Стил је прецизан, без фигуративности или неразумљивих елемената.

Показатељ 4 - Страни изрази се користе само када је то неопходно - задовољен је у потпуности и оцењен оценом 4 (четири). Страни изрази су употребљени искључиво због специфичности градива. За њих су дата одговарајућа објашњења, формулисана једноставним речником.

Показатељ 5 – Језик којим је уџбеник написан доприноси лакшем разумевању градива – задовољен је у потпуности и оцењен је оценом 4 (четири). Кохерентност језика је на одговарајућем нивоу. Идеје су правилно повезане, што доприноси лакшем разумевању градива. Језик уџбеника је јасан, прецизан и доприноси олакшавању процеса учења.

На основу претходно изложеног, закључује се да је испуњен Стандард 4 - Језик уџбеника је одговарајући и функционалан.,,

